

TALOUSARVIOALOITE 521/2002 vp

Määrärahan osoittaminen lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen parantamiseen

Eduskunnalle

Lapset ja nuoret jonottavat psykiatrasta hoitoa edelleen liian kauan. Viime vuoden alussa voimaan tulleen mielenterveysasetuksen mukaan lasten ja nuorten pitäisi päästä hoitoon kolmessa kuukaudessa, mutta esimerkiksi yliopistosairaaloissa hoitoa joutuu odottamaan useimmiten puoli vuotta. Varsinaista hoitoa edeltävään psykiatriseen tutkimukseen alaikäisen tulee päästä kolmessa viikossa. Tämä toteutuu paremmin useimmissa yliopistosairaaloissa, vaikka siinäkin on puutteita joissakin sairaaloissa.

Psykiatripula osaltaan pahentaa jonoja osassa maata. Asetus velvoittaa kunnat tarjoamaan alaikäisille mielenterveyshoitoa määrääjässä, mutta ei välttämättä erikoissairaanhoidossa. Lapsia ja nuoria ohjataan mahdollisimman paljon hoitoon kuntien omiin toimipisteisiin ja Kelan tuella yksityissektorille. Sairaalaklinikoiden hoitoa jonottavat yleensä ne alaikäiset, joita ei ole muualla pystytty hoitamaan.

Kuukausien jonotusajat ovat aivan liian pitkiä psykiatrasta hoitoa tarvitsevan lapsen ja hänen perheensä kannalta. Tarpeet ovat usein akuutteja ja ongelmia aletaan hoitaa usein vasta, kun ne ovat kärjistyneet. Kuitenkin psyykkisten ongelmien varhainen hoitaminen on kaikkein edullisinta ja tehokkainta, mutta resurssit julkisen sektorin jokaisella asteella ovat tähän tehokkaaseen toteuttamiseen aivan liian vähäiset.

Hoidon jonoja on kasvattanut myös se, että lasten ja nuorten psyykkiset pulmat ovat Suomessa koko ajan selvästi yleistyneet. Joka neljäs suomalainen lapsi ja nuori kärsii jonkinasteisista mielenterveyden häiriöistä. Pahimpia välinpuutoajia ovat ne psykoottiset tai vaikeasti häiriöiset lapset, jotka joutuvat odottamaan kohtuuttoman kauan laitospaikkaa. He ovat myös syrjäytymiskehitykselle riskialtein ryhmä.

Toisaalta mielenterveyden ongelmien korjaamisen lisäksi tulisi panostaa myös ennalta ehkäisevään hoitoon. Ennalta ehkäisevän hoidon edut ovat lasten mielenterveyden alueella kiistatottomat. Inhimillisten syiden lisäksi ennaltaehkäisy on kannattavaa myös taloudellisesti. Maassamme on aloitettu useita projekteja lasten ja nuorten psykiatrisen hoidon tehostamiseksi. Näiden projektien tehokas eteenpäin vieminen ja laajentaminen edellyttää talousarvioesityksessä esitettyä summaa suuremman satsauksen.

Edellä olevan perusteella ehdotan kunnioittaen,

että eduskunta palauttaa valtion vuoden 2003 talousarvioon momentin 33.32.37 ja osoittaa momentille 7 000 000 euroa lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen parantamiseen.

TAA 521/2002 vp — Leea Hiltunen /kd

Helsingissä 1 päivänä lokakuuta 2002

Leea Hiltunen /kd